Dobro došli u Photoshop

1

* * *

U ovom delu

Poglavlje 1 Upoznavanje Photoshopa CS

Poglavlje 2 Photoshop iznutra

Poglavlje 3 Rad sa slikama

• • • •

Upoznavanje Photoshopa CS

Šta je Photoshop?

Mnogi od vas već znaju odgovor na ovo pitanje. Znate šta Photoshop radi, znate čemu sve služi, kako se uklapa u sistem programa za računarski dizajn, znate koliko košta kod različitih prodavaca, znate celu njegovu istoriju (od samog začetka u vidu skromnog programčića za konverziju slika, pod nazivom Display, do njegove prve komercijalne verzije po imenu Barneyscan XP, pa sve do današnjeg dana), kao i imena svih članova njegovog razvojnog tima. Ako noću ne mogu da zaspim, to je zbog vas, pošto ovom knjigom pokušavam da vam prenesem informacije o Photoshopu koje čak ni vi dosad niste znali.

Možda vi spadate u veliku grupu onih koji imaju maglovitu predstavu o tome šta Photoshop radi, ali ste pomalo nesigurni oko detalja. Znate, na primer, da vam program omogućava da modifikujete fotografije ali nije vam najjasnije kako se to dešava. Ili možda uopšte nemate pojma šta je Photoshop. Neko je program instalirao na vašem računaru, bacio vam u krilo ovu knjigu i rekao: "Napred"! Ako ste se prepoznali u nekom od navedenih primera – ne brinite, svi smo mi jednom bili početnici u Photoshopu i svi ćemo imati još mnogo prilika da u nečemu drugom budemo početnici. Zato, pre nego što nastavimo, treba jednom zauvek da razjasnimo: šta je tačno Photoshop?

Photoshop je program za profesionalnu obradu slika. Adobe Systems je ime kompanije koja ga razvija i prodaje. Adobe Photoshop vam omogućava da pravite slike započinjući od praznog platna, ili, što je verovatnije, da modifikujete skenirane slike i digitalne fotografije. Photoshop se isporučuje u varijantama za operativni sistem Microsoft Windows ili Apple Macintosh.

Pazite. Photoshop nije tek neki tamo program za obradu slika. On je najsnažnija, najneizbežnija aplikacija za obradu slika na svetu. Uprkos jakoj konkurenciji koju čini više od sto programa, raspona cene od praktično besplatnih do onih koji koštaju nekoliko hiljada dolara, Photoshop ostaje i dalje najpopularniji softver za grafički dizajn. Kada je u pitanju profesionalna obrada slika, Photoshop ne samo da vodi na tržištu, već je, može se reći, i jedini.

Toliki nedostatak konkurencije retko je dobra stvar. Međutim, u slučaju Photoshopa, to se pokazalo kao izuzetno povoljno. Istorijski nesrazmerna tržišna prednost Photoshopa omogućila je Adobeu da stalno reinvestira u Photoshop i da ga redovno

POGLAVLJE

U ovom poglavlju

Uvod u Photoshop

Osnove obrade slika

Razlika između piksela i vektora

Nove mogućnosti Photoshopa CS

• • • •

poboljšava – čak i temeljno renovira. Kao da se svaka nova verzija Photoshopa takmiči sa svojim prethodnicama za naklonost i ljubav zajednice posvećene digitalnoj umetnosti. U međuvremenu, ostali proizvođači nisu mogli da odvoje tolika sredstva da bi održali korak sa Adobeom. Neki proizvođači, na primer Jasc Software, sa svojim programom Paint Shop Pro – samo u verziji za Windows – uspeli su da se održe u sedlu i da ostanu i dalje komercijalno uspešni. Međutim, takvih uspešnih primera ima malo. Iako su konkurenti tokom vremena nudili neke zanimljive, a ponekad i zadivljujuće karakteristike, zbir svega toga najčešće prilično zaostaje za Photoshopom.

Usled svega ovoga, Photoshop jaše na sopstvenom talasu dominacije na tržištu, koji sam i pokreće. On nije uvek bio najbolji program za obradu slika, a nije ni najstariji. Ali, njegov varljivo jednostavan interfejs, kombinovan s nekoliko izvanrednih osnovnih funkcija, učinio ga je hitom od trenutka kada je prvi put izašao na tržište. Više od decenije kasnije – zahvaljujući značajnim finansijskim injekcijama Adobea i visokokreativnim programskim rešenjima Adobeovog programerskog tima, na čelu sa tvorcem Photoshopa, Thomasom Knollom – Photoshop se razvio u najpopularniji program svoje vrste.

Teorija obrade slika

Kao i svaki *program za obradu slika*, Photoshop omogućuje da izmenite fotografije i druge skenirane slike. Sliku možete da retuširate, primenite specijalne efekte na nju, premeštate elemente s jedne fotografije na drugu, ubacujete tekst i logotipove, podešavate boje i čak povećavate oštrinu fotografija. Photoshop takođe obezbeđuje sve što vam treba da biste napravili sliku započinjući od praznog lista, uključujući i skup alatki za vektorsko crtanje kao i visokospecijalizovanu slikarsku paletu. Ove alatke su potpuno kompatibilne sa tablama osetljivim na pritisak, pa možete da napravite slike koje veoma podsećaju na akvarele ili ulja.

Poređenje bit mapa i vektora

Programi za obradu slika spadaju u širu kategoriju softvera pod nazivom *programi za slikanje*. Kada u programu za slikanje povučete liniju, on je pretvori u sićušne kvadratne tačke zvane *pikseli*. Sama slika se naziva *bitmapirana slika*, ali su *bit mapa* i *rasterska slika* jednako prihvatljivi termini.

A

Photoshop koristi termin *bit mapa* isključivo u značenju crno-bela slika, podrazumevajući da se svaki piksel odnosi na jedan bit podataka, 0 ili 1 (isključeno ili uključeno). Da bi se izbegle rogobatne kombinacije kao piks mapa – a pošto je pravljenje razlike između slikanja s tačno dve boje i onog u kome se koristi između 4 i 16 miliona boja, potpuno proizvoljno – ja termin bit mapa koristim za svaku sliku sastavljenu od fiksnog broja piksela, bez obzira na broj upotrebljenih boja.

Šta je sa drugim grafičkim aplikacijama kao što je Adobeov Illustrator? Aplikacije kao što su Illustrator, Macromedia FreeHand i CorelDRAW, spadaju u drukčiju kategoriju softvera, pod nazivom *programi za crtanje*. Crteži sadrže *vektorske objekte* – nezavisne, matematički definisane linije i oblike. Iz ovog razloga, o programima za crtanje ponekad se govori kao o *programima koji se zasnivaju na vektorima*, ili kao o *objektno orijentisanim programima*.

Photoshop premošćuje jaz između uobičajenih programa za slikanje i programa za crtanje tako što nudi mnoge od najboljih karakteristika i jednih i drugih. Pored velikih mogućnosti za obradu slika i za slikanje nalik na klasično, Photoshop

omogućava da fotografijama dodajete tekst i druge vektorske oblike. Pomenute karakteristike ne zamenjuju u potpunosti ulogu programa za crtanje, ali čine Photoshop još fleksibilnijim i dinamičnijim okruženjem za izradu slika.

Vrline i mane slikanja

Kao što i očekujete, programi za slikanje i programi za crtanje imaju svoje vrline i slabosti. Jedna od jačih strana programa za slikanje jeste to što oni nude izuzetno jednostavan pristup pravljenju slika. Na primer, iako su mnoge od Photoshopovih mogućnosti kompleksne – ponekad izuzetno kompleksne – njegove osnovne alatke za slikanje upotrebljavaju se jednostavno poput olovke. Naizmenično crtate i brišete sve dok ne dobijete željeni efekat, baš kao što ste radili još od osnovne škole.

Pored jednostavnog korišćenja, svaka Photoshopova osnovna alatka za slikanje potpuno je prilagodljiva željama korisnika. To izgleda kao da imate pristup beskonačnom izboru krejona, olovaka u boji, pastela, vazdušnih četkica, vodenih boja itd., koji se mogu i obrisati. Škrabanje po telefonskom imeniku nikada nije predstavljalo tako veliko zadovoljstvo.

Pošto se programi za slikanje oslanjaju na piksele, oni su idealni za elektronske fotografije. Bilo da je skenirana ili snimljena digitalnim fotoaparatom, elektronska fotografija se sastoji od više hiljada ili čak desetina miliona obojenih piksela. Program za crtanje, kao što je Illustrator, možda omogućuje da uvezete takvu fotografiju i da primenite veoma jednostavnu obradu, ali tek Photoshop omogućava potpunu kontrolu svakog pojedinačnog piksela, celih skupova piksela ili nezavisnih elemenata slike sastavljenih od piksela. Kao što svedoči brz pregled slika iz ove knjige, fotografija može da se pretvori u bilo šta.

Nedostatak slika i elektronskih fotografija jeste to što im ne možete proizvoljno menjati veličinu. Pošto bitmapirane slike sadrže određen broj piksela, *rezolucija* slike – broj piksela po inču, centimetru ili nekoj drugoj mernoj jedinici dužine – menja se u zavisnosti od veličine u kojoj se slika štampa. Odštampajte sliku u malom formatu i pikseli će postati sićušni, što povećava rezoluciju slike. Jednako kao milioni ćelija u vašem telu, sićušni pikseli postaju suviše mali da bi se videli, pa se stapaju u jedinstvenu celinu, kao što je prikazano na slici 1-1. Odštampajte sliku u velikom formatu i pikseli će rasti, što smanjuje rezoluciju. Veliki pikseli izgledaju kao ćelije posmatrane kroz mikroskop; u trenutku kada možete da raspoznajete pojedinačne ćelije, slika se raspada u sastavne delove, što prikazuje drugi primer sa iste slike. Kao rezultat dobijate nazubljene ivice i grube prelaze. Jedini način da se ovaj problem reši jeste da se poveća broj piksela na slici, što značajno povećava datoteku na disku.

Imajte na umu da je ovo veoma pojednostavljeno objašnjenje rada sa slikama. Da biste dobili potpun opis, koji uključuje i tehnike za maksimalno povećanje kvaliteta slike, pogledajte odeljak "Kako funkcionišu slike" na početku poglavlja 3.

Mane i vrline crtanja

Proces pravljenja vektorskih crteža može se slobodno nazvati konstruisanje, jer vi stvarno gradite linije i oblike tačku po tačku i zatim ih slažete jedne na druge da biste dobili konačnu sliku. Svaki objekat može da se obrađuje nezavisno – što je jedna od nekoliko strukturalnih prednosti objektno orijentisanog pristupa – ali vam još uvek preostaje suočavanje sa zadatkom da izgradite crtež deo po deo. 6

Slika 1-1: Ako se odštampa u malom formatu, slika izgleda relativno glatko i oštro (levo). Kada se uveća, slika se raspada – dobija nazubljene prelaze i vidljivu zrnatost (desno).

lpak, pošto program za crtanje definiše linije, oblike i tekst kao matematičke jednačine, ovi objekti se automatski prilagođavaju punoj rezoluciji izlaznog uređaja, bilo da je to laserski štampač ili uređaj za osvetljavanje filma. Program za crtanje šalje na štampač matematiku, a štampač je prenosi na papir ili film. Drugim rečima, štampač prevodi jednačine iz programa za crtanje u piksele na štampaču. Vaš štampač nudi mnogo više piksela nego vaš ekran – laserski štampač sa 600 dpi (tačaka po inču), na primer, nudi 600 piksela po inču (tačke odgovaraju pikselima), dok je većina ekrana ograničena na najviše 150 piksela po inču. Odštampan crtež izgleda glatko i oštro, bez obzira na veličinu u kojoj se štampa, kao što se vidi na slici 1-2.

Druga prednost crteža je u tome što oni zauzimaju relativno malo prostora na disku. Veličina datoteke sa crtežom zavisi od broja i složenosti objekata na crtežu. Veličina datoteke nema skoro nikakve veze s veličinom odštampane slike, što je baš suprotno prirodi bitmapiranih slika. Minijaturni crtež parka sa stotinama listova i latica zauzima nekoliko puta više prostora na disku nego crtež veličine plakata s tri pravougaonika.

Kada da upotrebite Photoshop

Zahvaljujući svojim specifičnim metodama, programi za slikanje i programi za crtanje namenjeni su za različite zadatke. Photoshop i ostali programi za slikanje najpogodniji su za pravljenje i obradu sledećih vrsta radova:

- skeniranih fotografija, uključujući fotografske kolaže i ornamente koji potiču od skeniranih slika;
- slika snimljenih bilo kojim tipom digitalnog fotoaparata;
- pojedinačnih sličica uzetih s video trake ili s filma;
- realističnih slika koje su zasnovane na igri između svetlih, srednjih i tamnih tonova;

Slika 1-2: Bilo da je crtež mali ili veliki, odštampan je savršeno oštro, ali zahteva i više rada da bi se napravio. Iako je crtež jednostavan, radio sam ga nekoliko sati.

- radova u impresionističkom stilu i drugih slika naslikanih isključivo iz ličnih ili estetskih razloga;
- logotipova i drugih natpisa s mekim ivicama, refleksijama ili blagim senkama;
- specijalnih efekata koji zahtevaju korišćenje filtara i boja a koje ne možete da postignete u programu za crtanje.

Kada da upotrebite program za crtanje

Verovatno je bolje koristiti Illustrator ili neki drugi program za crtanje, pri izradi stilizovanijih radova, kao što su sledeći:

- plakati (posteri) i druga visokokontrastna grafika koja treba da ostavi utisak realističnosti;
- arhitektonski planovi, tehnički crteži proizvoda i drugi precizni linijski crteži;
- poslovna grafika, kao što su tabele i drugi "informativni" crteži koji pokazuju podatke ili prikazuju kako stvari rade;
- tradicionalni logotipovi i efekti s tekstom koji zahtevaju jasne, čiste, superglatke ivice;
- prospekti, leci i drugi jednostranični dokumenti u kojima su izmešane slike, logotipovi i tekst standardne veličine (kao što je ovaj koji sada čitate).

Ako vas ozbiljno zanima računarska grafika, treba da imate najmanje jedan program za slikanje i jedan za crtanje. Kada bih ja morao da se oslonim isključivo na dve grafičke aplikacije za pravljenje neanimiranih dvodimenzionalnih slika, izabrao bih Photoshop i Illustrator. Adobe je uspostavio dobru vezu između ova dva programa, tako da oni imaju zajedničke elemente interfejsa i prečice na tastaturi. Kada naučite jedan, drugi odmah postaje mnogo jasniji.

Evo informacija za one koji su zainteresovani. Ja pišem priručnike tipa od kolevke pa do groba za Illustrator, pod nazivom *Real World Illustrator* u izdanju Peachpit Pressa. Vodim i nekoliko edukativnih TV serijala iz oblasti vizuelnih umetnosti, na primer *Total Training for Adobe Illustrator* i *Total Training for Adobe Photoshop*, u produkciji firme Total Training (*www.totaltraining.com*).

Brzom prugom do Photoshopa CS

Pošto smo obradili osnove, usmerimo našu pažnju sa šireg područja obrade slika na relativno usko kraljevstvo Photoshopa CS. Naime, pozabavimo se onim vrućim novim mogućnostima koje ova nadogradnja nudi. Uzimajući u obzir činjenicu da jedinu pravu konkurenciju Photoshopu predstavlja njegova sopstvena slavna prošlost, šta verziju CS izdvaja od prethodnih verzija programa?

Ako ste iskusan korisnik Photoshopa, možda smatrate da verzija CS ne predstavlja ozbiljnu nadogradnju. Donekle ste u pravu, što ne znači da ne treba da pređete na novu verziju. Naprotiv, niz skromnih ali važnih poboljšanja omogućavaju vam da radite bolje i brže. Kao i u svakoj ranijoj nadogradnji Photoshopa, usavršeno je mnogo više stvari nego što izgleda na prvi pogled. Sledi lista najistaknutijih novih mogućnosti Photoshopa CS, navedenih približno po redosledu važnosti. Ukazujem i na poglavlje u kojem ćete naći dodatne informacije.

- Poboljšan pretraživač datoteka (poglavlje 3): Uveden u Photoshopu 7, File Browser je u verziji CS postao zaista samostalan. Pored funkcija preimenovanja i rotiranja koje su postojale i u prethodnoj verziji, u File Browseru se sada neposredno može obaviti još čitav niz operacija paketne obrade datoteka. Tu su i kvalitetniji prikazi, nove organizacione tehnike, podrška za ključne reči, i mogućnost unošenja i obrade nezamislive količine podataka o slikama. Verujte mi – poboljšan File Browser je toliko moćan da ćete se pitati kako ste dosad mogli bez njega.
- Kompozicije slojeva (poglavlje 12): Kompozicije slojeva (engl. *layer comps*) kao odličan način čuvanja više verzija slike u jednoj datoteci predstavljaju relativno malu, ali veoma korisnu novu mogućnost Photoshopa. Kompozicija slojeva je snimak vidljivosti, položaja i stilova primenjenih na slojeve slike u određenom trenutku. Tokom rada, kompozicije slojeva pravite pomoću palete Layer Comps. Kasnije ih možete koristiti da biste klijentu pokazali različite verzije slike. Kada budete shvatili kako funkcionišu, kompozicije slojeva će vam znatno pomoći u svakodnevnom radu.
- Integrisana podrška za format Camera Raw (poglavlje 17): U Photoshop CS konačno je ugrađena široka podrška za format Camera Raw, koja je dugo bila karakteristična samo za specifične aplikacije namenjene različitim digitalnim fotoaparatima. Camera Raw datoteke su čiste, netaknute, nekomprimovane datoteke digitalnih fotoaparata srednje i visoke klase. Nov Photoshopov okvir za dijalog Camera Raw omogućava da izmenite svetloću, boje, prikaz detalja i mnoge druge osobine digitalne fotografije, a da joj pri tom ne smanjite kvalitet. Najbolje od svega je to što vam više ne trebaju dodatni filtri i moduli da biste radili sa Camera Raw datotekama.
- Paleta Histogram (poglavlje 17): Bez obzira na to što su bili korisni, histogrami su se upotrebljavali samo s komandama Levels i Threshold. U Photoshopu CS, ovi nezamenljivi dijagrami su stalno dostupni i neprekidno se

ažuriraju na novoj paleti Histogram. Paleta Histogram se može proširiti da bi prikazala vrednosti svakog kanala boje, a sadrži i prikaze slike pre i posle podešavanja da biste precizno videli šta radite.

- Sveobuhvatna obrada slika u 16-bitnom režimu (poglavlje 4): U prethodnim verzijama Photoshopa, rad u 16-bitnom režimu značio je odricanje od mnogih alatki i komandi. Više nije tako. Sada možete raditi sa slojevima, tekstom, četkicama i nizom filtara, uz zadržavanje najvišeg kvaliteta boja slike.
- Tekst na putanji (poglavlje 15): Mada već dugo možemo da deformišemo slojeve s tekstom a da pri tom teskt i dalje bude izmenjiv, Photoshop dosad nije omogućavao da upisujemo i menjamo tekst direktno na putanji. To se promenilo u Photoshopu CS. Pomoću standardne alatke za tekst sada možete pritisnuti bilo koju putanju koju ste nacrtali, i upisati tekst koji prati oblik putanje. Kao okvire za tekst možete koristiti čak i zatvorene oblike, i smeštati više slojeva s tekstom na jednu putanju ili u jedan oblik. Mada je ispisivanje teksta po putanji moćna nova funkcija, postaje nepodnošljivo spora kada su putanje složene, a i međuslovno rastojanje može znatno da se poremeti. Smatrajte da ste upozoreni.
- Prilagodljive prečice s tastature (dodatak): Photoshop CS omogućava da definišete nove prečice s tastature i da izmenite postojeće. Ukoliko stalno primenjujete komandu ili funkciju koja nema prečicu, brže ćete raditi ako joj dodelite prečicu. Čak možete tražiti od Photoshopa da generiše HTML sažetak svih prečica koje ste definisali, da biste ih lako pregledali.
- Komanda Shadow/Highlight (poglavlje 17): Nova komanda Shadow/Highlight moćna je alatka za korigovanje problema neodgovarajuće svetloće delova slike. Analiziranjem određenih piksela i njihovim poređenjem sa susednim pikselima, ova komanda utvrđuje koje su oblasti previše svetle a koje previše tamne. Zatim možete iskoristiti niz parametara da biste podesili i presvetla i pretamna područja slike. Podrazumevani parametri često odlično rešavaju problem previše tamnih delova slike. Na primer, komanda izuzetno dobro popravlja slike sa preeksponiranom (svetlom) pozadinom i podeksponiranim (tamnim) objektom.
- Ugnežđeni skupovi slojeva (poglavlje 12): U Photoshopu CS, skupove slojeva možete ugnezditi, tj. postaviti jedne unutar drugih. To omogućava da bolje upravljate organizacijom slojeva slike. Maksimalan broj nivoa ugnežđavanja skupova slojeva iznosi pet. Ugnežđeni skupovi slojeva zadržavaju svoju strukturu čak i kada se izvezu u Adobe Illustrator CS.
- Filtar Lens Blur (poglavlje 10): Zamagljivanje koje nastaje zbog objektiva fotoaparata najčešće se znatno razlikuje od Photoshopovog efekta Gaussian Blur. Photoshop CS pokušava da smanji tu razliku uvođenjem filtra Lens Blur, koji može da proizvede mnogo realističniji efekat zamagljivanja, podešavanjem samo nekoliko jednostavnih parametara. Ovaj filtar zamagljuje sliku na osnovu određenog šablona. Tačkasti odsjaji ostaju isti kao kada se fotoaparat defokusira. Osim toga, možete podesiti da alfa kanali i maske budu šabloni na osnovu kojih će filtar odlučivati koji se delovi slike zamagljuju a koji ostaju oštri. Ako vas sve ovo zbunjuje, ne brinite. U poglavlju 10 naći ćete razumljiva objašnjenja.

- Galerija filtara (poglavlje 11): Filtri Gallery Effects nisu se promenili, ali se u Photoshopu CS značajno promenio način njihove primene. Nova galerija filtara nudi visokokvalitetne prikaze slike, omogućava da skačete s jednog filtra na drugi, čak i da ih postavite jedan preko drugog da biste videli njihovu interakciju. Galerija filtara nije poboljšala rezultate dejstva ovih osrednjih filtara, ali je sada zabavnije igrati se s njima.
- Bolji filtar Liquify (poglavlje 11): Filtar Liquify je prerađen i poboljšan da bi donekle ulepšao iskustvo izobličavanja slika. Najvažnija promena je veći broj opcija za definisanje maske koja postavlja granice dejstva komande.
- Komanda Match Color (poglavlje 17): Tajanstvena i pametna komanda Match Color može vam uštedeti dosta vremena i truda ukoliko boje na jednoj slici treba da uskladite s bojama na drugoj. Korisna je kada hoćete da iskombinujete dve slične slike, ili da napravite montažu ili prezentaciju u kojoj će ton upotrebljenih slika biti ujednačen. Komanda Match Color je odlična i za korigovanje razlika nastalih zbog različitih svetlosnih uslova u kojima su snimljene dve slike. Komanda uzima statističke podatke o bojama izvorne slike ili njenog izabranog područja, pa zatim menja boje odredišne slike da bi se dobilo bolje slaganje.
- Poboljšana četkica za doterivanje (poglavlje 7): Četkica za doterivanje (engl. *healing brush*), uvedena u verziji 7, sada može da izvuče podatke o pikselu sa svih vidljivih slojeva slike.
- Alatka Color Replacement (poglavlje 5): Pozajmljujući tehnologiju na kojoj se zasniva četkica za uklanjanje crvenila očiju u Adobeovom programu Photoshop Elements, alatka Color Replacement u Photoshopu CS omogućava da izaberete obojenu površinu i da postojeću boju zamenite drugom. Zahvaljujući ograničenjima postavljenim pred ovu alatku, obezbeđeno je da i novoprimenjene boje ostanu žive, čiste i realistične.
- Komanda PDF Presentation (poglavlje 18): U Photoshopu CS možete napraviti višestranične PDF dokumente i automatski ažurirati PDF prezentacije slajdova pomoću nove komande PDF Presentation. PDF prezentacije slajdova predstavljaju odličan način da niz fotografija podelite s prijateljima ili saradnicima. PDF Presentation je i jedan od mnogih automatizovanih procesa kojima se može pristupiti direktno iz poboljšanog File Browsera.
- Komanda Photomerge (poglavlje 18): Prvi put viđena u programu Photoshop Elements, komanda Photomerge može da nadoveže niz slika koje čine panoramu. Kada radite s fotografijama koje su snimljene pažljivo i imajući na umu komandu Photomerge, pomoću ove komande možete postići odlične rezultate.
- Poboljšana komanda Picture Package (poglavlje 18): Komanda Picture Package je u Photoshopu CS fleksibilnija zato što omogućava da formirate i menjate proizvoljne rasporede fotografija. Počinjući od postojećeg šablona ili od nule, u okviru za dijalog Picture Package Edit Layout možete dodavati i premeštati slike, i menjati im veličinu, sve dok ne budete potpuno zadovoljni rezultatima.

- Fotografski filtri (poglavlje 17): Pomoću nove komande Photo Filter simulirate efekat postavljanja filtra u boji na objektiv fotoaparata. Photo Filter je odličan za brzo korigovanje ravnoteže belina na slici, menjanje "temperature" slike, ili uklanjanje neke nijanse. Podešavanjem parametara ovog filtra možete dobiti i neke instant kolorne efekte.
- Komanda Crop and Straighten Photos (poglavlje 3): Ako je skeniranje sastavni deo vaše obrade slika, bićete zahvalni što postoji komanda Crop and Straighten Photos. Ova potpuno automatizovana komanda deli grupu zajedno skeniranih slika u pojedinačne datoteke. Prepoznaje svaku sliku, rotira je da bi se korigovalo iskrivljenje pri skeniranju, i kopira je u novu datoteku.
- Filtri Fibers i Average (poglavlja 11 i 10): Photoshop CS uvodi dva nova filtra. Filtar Fibres koristi fraktale za generisanje realističnih vlaknastih šara. Efekat liči na onaj koji se dobija filtrom Difference Clouds, samo što je izdužen po jednoj osi. Filtar Average određuje prosečnu boju slike ili njenog izabranog dela, a zatim popunjava sliku ili deo tom bojom. Na većini slika, primenom ovog filtra dobija se umrtvljen, sivkasti "zid" boje. Ipak, postoje i neke praktične primene filtra Average, kao što ćete videti u poglavlju 10.

Photoshopov prateći program, ImageReady CS, takođe donosi poboljšanja. Najznačajnije je ono koje Adobe naziva novo "korisničko okruženje zasnovano na objektima" (engl. *object-based user interface*), što u prevodu znači da se ImageReady sada mnogo lakše koristi. Mnoge funkcije koje poznajete iz Photoshopa, sada rade na sličan način i u programu ImageReady CS. Adobe je dodao i niz poboljšanja (i uklonio neke redundantne funkcije) da bi ImageReady delovao više kao deo Photoshopa a manje kao samostalan program. Značajno je i to što ImageReady može da izvozi u format SWF (Shockwave Flash). (Kao što sam pomenuo u predgovoru, potpune informacije o pravljenju grafike za Web pomoću Photoshopa i programa Image Ready, potražite u knjizi *Photoshop CS Bible, Professional Edition.*)

Verzija CS je još jedno veoma moćno poboljšanje Photoshopa. Možda promene nisu tako impozantne kao u verzijama 3, 5, 6 i 7, ali su svakako korak napred. Iako sam želeo da Photoshop CS ponudi nešto više novih karakteristika – kao što su mogućnosti izobličavanja pomoću ovojnica i parametarski (znači, zauvek izmenljivi) efekti (u stilu onih koje ima program After Effects) – prijatno sam iznenađen onim što nudi i nalazim malo zamerki njegovoj sadašnjoj realizaciji.

Bez obzira na to da li su poboljšanja velika ili mala, tu je – po običaju – *Photoshop Biblija* da vam pomogne da izvučete maksimum iz najnovije verzije programa. Obratite pažnju na sličicu Photoshop CS na levoj margini da biste što pre premostili sve prepreke i posvetili se obradi slika.

★ ★ ↓